

EDITORIAL

Malvines: es juga la darrera carta

Amb la recuperació per part de la Gran Bretanya de les illes Geòrgia del Sud, ha començat un compte enrera en el conflicte de les Malvines. A partir d'ara, o bé s'arriba a un acord amb l'Argentina en aquesta difícil negociació que porten a terme els nord-americans o bé els britànics decidiran passar ja a una solució militar definitiva per mirar de recuperar aquesta llunyana colònia.

Imposant per la força la seva presència a la Geòrgia del Sud, la Gran Bretanya ha aconseguit una nova posició en la seva negociació amb els argentins. L'acció de diumenge ha reforçat la pressió militar sobre els dirigents de Buenos Aires, que potser en el moment de decidir l'ocupació de les Malvines no van preveure quina seria la reacció del govern de Londres.

I Londres ha decidit replicar amb la mateixa moneda a la gosadia dels argentins. L'honor britànic està en joc, tant com la necessitat de demostrar al món que no és possible d'oblidar

tranquil·lament tots els acords i les lleis internacionals ocupant un territori que hom reclama i la voluntat de fer respectar les decisions de les Nacions Unides.

La recuperació de les Malvines per la força per part dels britànics estaria assistida per la raó de contribuir a preservar la pau mundial, ja que a Londres es pensa que, si l'afer quedava així, al món es produirien immediatament nombroses invasions de petits o grans territoris.

L'acció militar dels britànics a la Geòrgia del Sud va venir després d'esgotar altres vies assajades paral·lelament a la pressió militar, en un moment en què semblaven haver fallat les pressions diplomàtiques, les econòmiques i la negociació amb la mediació dels Estats Units.

Encara que el temps per a la negociació s'exhaureix, perquè l'hivern avança a l'Atlàntic sud i la flota britànica té com a camí obligat el de les Malvines, comença ara una petita treva en la qual s'hauran d'esgotar les gestions di-

plomàtiques i els argentins podran valorar la situació.

En aquests dies, en què els britànics estan esgotant tots els estadis possibles que hi ha abans de la confrontació bèl·lica, l'Argentina haurà de pensar si no és millor acceptar un acord, que encara que pugui semblar humiliant, ben segur que serà presentat públicament d'una manera suportable, en lloc de jugar-se la supervivència de la dictadura i el futur econòmic del país a la carta de la guerra.

Alegrement, la junta militar argentina va voler ofegar l'àmplia oposició que existia al país contra la seva política econòmica i la seva violació sistemàtica dels drets humans amb una acció a l'exterior que sabia que uniria totes les forces del país darrera seu. Les coses han anat molt lluny i ningú no s'atreveix a negar ara que l'acció acabi essent el final dels responsables del seu llançament.

AVUI

Casals d'Amèrica

Es casals i centres catalans d'Amèrica havien estat sempre bastions inexpugnables davant els intents d'«espanyolitzar-los» que manta vegada havien dut a cap els funcionaris dels consolats espanyols. L'actitud inflexible dels homes que els dirigien, aquests casals, els honorava. I és així que fa basarda veure avui com allò que mai no havia estat possible mitjançant la «diplomàcia», ara s'ha fet efectiu mercès a mitjans més pragmàtics: només ha calgut recórrer a uns quants milions de pessetes. Sota aquesta bordada, els murs d'una colla de casals i centres catalans de la diàspora s'han esfondrat com si fossin castells de cartes.

Que els presidents que han assistit al II Encontre no han estat sorpresos en llur bona fe ni han mantingut una fèrria actitud de resistència en aquesta oportunitat es desprèn de les mateixes paraules del senyor Joan Rocamora a l'article «Tornarem al nord, tornarem al sud» (AVUI, 19-XII-81), parlant en nom dels presidents dels casals i centres d'arreu del món (vull aclarir, doncs, que cada cop que el cito ho faig considerant-lo portaveu del grup i no pas a tall personal). D'una banda diu que «hom ha denunciat un malèfic intent de control dels casals per part de Madrid. Un *Madrid sense cognom* (el subratllat és meu), contra el qual hom ens avisa per tal que estiguem amatents i a l'aguait». I més avall, diu encara: «Que els qui hem suportat les maltempades de mig segle de persecucions no necessitem que hom ens avisi

d'uns perills que coneixem massa bé». O sigui, podem suposar que hom no va de bona fe si al·lega que li parlen d'un «Madrid sense cognom», quan se li ha dit (denúncia de l'IPECC) que aqueix «Madrid» es diu: «Círculo Catalán de Madrid, Instituto Español de Migración del Ministerio de Trabajo, Instituto de Cooperación Iberoamericana del Ministerio de Asuntos Exteriores», del qual en depèn l'Institut Català de Cooperació Iberoamericana, és a dir, que es tracta d'un «Madrid» amb tots els noms i els cognoms, com s'escau a les famílies de «noble raigambre». I tampoc no podem suposar que ha obrat de bona fe qui declara no necessitar que l'avisin d'uns perills que «coneix massa bé» i malgrat tot accepta «una beca, un passatge» de mans d'un «Madrid», la nissaga del qual es remunta a l'Institut de Cultura Hispànica i a l'Institut Català de Cultura Hispànica. Per altra banda, de resistència no n'hi ha hagut gens ni mica, ans al contrari, si fem esment d'unes altres paraules del mateix president del Casal de Catalunya de Buenos Aires en una entrevista J. Subirà (AVUI, 12-XII-81), quan aquest li preguntà: «Però voleu demanar diners als organismes del govern central?», el senyor Rocamora contestà: «Si l'Institut Espanyol d'Emigració disposa d'uns milions, per què els catalans de fora no poden disposar-ne en part? Si Catalunya aporta un 40 per cent dels pressupostos de l'Estat, no ens regala res, ens tornen una mica el que és nostre. Això no és vendre's

per un plat de lleties». En aquesta mateixa entrevista, el senyor Rocamora considerà que els de l'IPECC els ofien en pel fet que els volien donar «carnet de catalanitat». Arran d'això, parafraçant Manuel de Pedrolo («No enfosquim allò que és clar» AVUI, desembre 81), podríem dir que cadascú amb la seva actitud es dona el «carnet de catalanitat» que li escau.

A l'article esmentat abans, el senyor Rocamora es lamenta perquè «des nostres llars col·lectives» són «castigades encara per les secessions de grups i individus que les afebleixen —diu— car en els nostres llunyans estatges no ho fem »tot entre tots», sinó »tot [?] entre molt pocs». Es veu que el president del Casal de Catalunya no coneix encara els motius pels quals hi ha grups i individus que s'han separat de les «llars col·lectives». Els motius són, si fa no fa, els mateixos que ara ens indueixen a alçar la veu enfront d'aquesta claudicació oprobiosa de la major part de casals i centres catalans d'arreu del món, per tal que a casa nostra sàpiguen que en aquesta riba de l'Atlàntic hi ha catalans que no s'han deixat engalipar pels il·lusionistes de torn, pels cortesans servils i pels bufons llagoters; catalans que ja no volgueren participar del concert orquestrat per les entitats espanyoles amb motiu de la visita a l'Argentina de l'actual rei d'Espanya al costat de «catalans» com el senyor Joan Rocamora (el qual per això es féu mereixedor de la felicitació del president de la Generalitat [carta Tarradellas a Roca-

mora, 30-I-79]) que hi van voler fer sonar també llur esquellet botifler; catalans que creuen en l'existència i en la lluita pel reconeixement dels Països Catalans, malgrat que siguin «una realitat nacional mancada de realitat política», com diu Rocamora; catalans que creuen que les entitats catalanes de la diàspora han de conservar llur independència, fins i tot en relació amb un govern de la Generalitat, que potser fa una política «més pragmàtica», «sense estirar més el braç que la mànega i procurant salvar el que s'ha aconseguit, consolidar el poc o molt que tenim», en paraules del senyor Rocamora (la qual cosa està molt bé, però no és aplicable als casals i centres de l'exterior, els quals, donades les actuals circumstàncies, han de procurar, precisament, secundar l'acció dels catalans de l'interior que, en no estar supeditats als compromisos polítics imposats per una autonomia «descafeïnada» i «harmonitzada», procuren d'estirar més el braç que la mànega i per això de vegades van a raure a la presó o són atacats verbalment o amb bombes); catalans, en un mot, que, entre d'altres coses, no estan disposats a acceptar mai un plat de lleties malgrat que aquestes lleties hagin estat pagades amb diners aportats per Catalunya, ja que pensen, igual que en Raimon (AVUI, 20-XII-81), que a vegades «el que no es pot comprar és que no es deixa vendre».

Jordi Arbonès
d'Obra Cultural Catalana
de Buenos Aires

El repte del «discurs de Terrassa»

El passat dia 7 de març, el president de la Generalitat participà en la clouenda de la JORESCO (Jornada de revisió de colònies i clubs d'esplai del servei de colònies de vacances de Barcelona) d'enguany. I ho féu defugint el to sovint protocol·lari o de cobrir l'expedient que de vegades sovintreja en aquesta mena d'actes, bo i proposant per a la reflexió un discurs que —seguint l'expressió que va encunyar J. M. en la seva habitual secció «Al marge»— probablement serà conegut com «el discurs de Terrassa».

No repetiré aquí la valoració política i ideològica, que ja féu petinentment en el seu moment J. M., d'uns plantejaments que ens apropen a la mentalitat de J. Pujol tal vegada millor que moltes declaracions de principis. Perquè, com ja s'assenyalà en l'esmentat comentari, «per saber què pensa un president no hem de cercar les grans ocasions. La transparència i les conviccions es donen així, improvisadament, en tombar la cantonada d'un acte cívic».

Voldria insistir, en canvi, en el repte que aquest discurs és —més específicament— per als qui treballen al si del moviment juvenil. Perquè qualsevol que es prengui la molèstia de llegir amb un mínim d'atenció la senzilla edició que se n'ha fet, convindrà fàcilment que aquestes paraules no queden closes en l'acte de Terrassa ni són propietat dels qui les van escoltar, sinó que són una bona ocasió per a reflexionar críticament i exigentment sobre el com i el per què de qualsevol tasca realitzada al costat i al servei dels joves.

Aquest discurs no és «un programa ben rodó, un projecte ben definit, una proposta ben completa». Aquest discurs, en la meua opinió, és, però, una bona oportunitat de verificar la capacitat d'autonomia del moviment juvenil organitzat. En no ser una estructura conceptual tancada, sinó un espai obert de reflexió —cosa, ara com ara, ben sorprenent tractant-se d'un polític amb responsabilitats de govern—, exigeix que hom deixi de banda la simplificad-

ra tendència d'anar per la vida penjant etiquetes i classificant a priori la gent, i es prengui la molèstia de guanyar algun espai de llibertat mental que li permeti una activitat més sucosa que la de repetir tòpics en nom d'alguna excelsa Veritat —definitivament— establerta.

Jo voldria assenyalar —per tal d'encetar aquesta reflexió posterior al discurs— tres de les qüestions més importants que a mi em sembla que es desprenen d'aquest text. Aquestes qüestions fan referència a la capacitat educativa, a la capacitat de vertebració moral i a la capacitat d'acostar-se críticament a les ideologies, que hauria de possibilitar qualsevol acció orgànicament articulada al servei del moviment juvenil.

Capacitat educativa. Ara que ja ens hem avorrit prou a base de mirar-nos el melic amb la retòrica de la «crisi de valors», no seria mala cosa de prendre nota que els valors dels quals solem percebre l'ensulsiada són els que fan referència al que hom ha anomenat la «moral pensada», els principis que es

formulen i repeteixen com a reguladors de la vida («conservadora» o «progresista», per a qui viu en aquesta fal·laç dicotomia), però que han esdevingut xerrameca, repetició o simple autolegitimació. En canvi, romanen en silenci la fermaesa dels (molt diversos) valors que es concreten en una «moral viscuda», en una forma de vida que no cerca més —però tampoc no menys!— que assolir la coherència de la pròpia conducta amb unes poques paraules veritables. És des d'aquí que cal començar a treballar en el convenciment que l'uni-

(Passa a la pàg. següent)

Josep M. Lozano

Les opinions dels escrits que publiquem a les planes de «Dialelg», obertes sovint a posicions contraposades, no són forçosament compartides pel diari i reflecteixen el parer del qui les signa.